

3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16060>

Özet

3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli Ölçe?i, ö?rencilerin akademik ba?lamda sergiledikleri ba?ar? hedeflerini **Ba?ar? Hedef Modeli** çerçevesinde ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir araçtır. Bu model, ba?ar? hedeflerini üç referans kayna??na (Görev, Öz ve Di?er) ve iki yönetime (Yakla??m ve Kaç?n?m) dayand?rarak toplam alt? alt boyutta incelemektedir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve psikometrik özellikleri, Türk lisans ö?rencileri üzerinde yap?lan bir çal??ma ile belirlenmitir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye'deki yüksekö?retim ortam?nda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??tır.

Anahtar Kelimeler

Ba?ar? hedefleri, 3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli, Görev Yakla??m, Öz Kaç?n?m, Di?er Yakla??m, **Likert Ölçe?i**, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Bülent A?bu?a

Amaç

Ölçe?in temel amacı, akademik motivasyon alan?nda önemli bir yapı olan 3 x 2 Ba?ar? Hedef Modelini ölçebilecek, kapsamlı bir araç sunmaktır. Orijinal olarak yabancı dilde geli?tirilen bu modelin Türkiye ba?lam?nda kullan?labilirli?ini sa?lamak amacıyla, Bülent A?bu?a taraf?ndan Türk lisans ö?rencileri için geçerlik ve güvenilirlik çal??ması yap?lm??tır. Bu çal??ma, ö?rencilerin ba?ar?ya yönelik motivasyonel yönelimlerini detaylı bir şekilde analiz etmeyi hedeflemiştir.

Yap? (Construct)

Ölçek, Elliot ve meslektaşlar? taraf?ndan ortaya konulan 3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli teorik yap?sın? temel almaktadır. Bu model, geleneksel ba?ar? hedeflerini (görev/ustalık ve performans) geni?leterek alt? farklı ba?ar? hedefi formülasyonu sunar. Bu alt? boyut, ba?ar?yı tanımlarken kullan?lan referans standartları (Görev, Öz ve Di?er) ve ba?ar? hedefine ulaşma veya ba?ar?sızlıktan kaç?nma yönelimlerini (Yakla??m ve Kaç?n?m) çaprazlayarak oluşturur. Ölçek, bireyin öğrenme sürecinde neyi hedefledi?ini (örneğin, ustalık kazanmay? m? yoksa di?erlerinden daha iyi olmay? m?) ve bu hedefe ulaşmak için nasıl motive oldu?unu (yaklaşarak m? yoksa kaç?narak m?) belirler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye adaptasyon çal??mas?nda yap?sal **geçerlik** kan?tlar? incelenmi?tir. Yap?lan geçerlik analizleri, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt? faktörlü yap?y? Türk örnekleminde de ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Bu tür bir çal??ma genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak ölçek maddelerinin ilgili alt boyutlara yüklenip yüklenmedi?i ve modelin veri uyumu test edilerek gerçeikle?tirilir. Ölçe?in maddeleri, ölçmek istedikleri ba?ar? hedeflerini tutar? bir ?ekilde yans?tmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, ölçek maddelerinin iç tutar?l?l??n? de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Bir uyarlama çal??mas?nda, genellikle her bir alt boyut için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar?n?n kabul edilebilir düzeyde olmas? beklenir. Yüksek iç tutar?l?k katsay?lar?, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle benzer sonuçlar verece?ine dair güçlü kan?tlar sunar. Bu, ölçe?in karar? ve hatas?z bir ölçüm aracı oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, teorik olarak alt? farklı ba?ar? hedefi boyutunu ölçmek üzere tasarlanm??t?r ve bu yap? faktör analiziyle desteklenmi?tir. Toplam 18 maddeden olu?an ölçekte her bir alt boyut 3 madde ile temsil edilmektedir. Bu alt? faktör, 3 (Görev, Öz, Di?er) x 2 (Yakla??m, Kaç?n?m) matrisini olu?turur:

Görev Yakla??m: Bireyin görevi tam olarak ö?renme ve ustal?k kazanma hedefi.

Görev Kaç?n?m: Bireyin görevi yanl?? yapmaktan veya tam olarak ö?renememekten kaç?nma hedefi.

Öz-Yakla??m: Bireyin geçmi? performans?na göre kendini geli?tirme hedefi.

Öz Kaç?n?m: Bireyin geçmi?teki kendi performans?ndan daha kötü yapmaktan kaç?nma hedefi.

Di?er Yakla??m: Bireyin di?erlerinden daha iyi performans gösterme hedefi (Rekabet odakl?).

Di?er Kaç?n?m: Bireyin di?erlerinden daha kötü performans göstermekten kaç?nma hedefi.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme/Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik Dönemi

Population Details: Türk Lisans Ö?rencileri

Test Methodology: 7'li Likert Tipi Derecelendirme. Yan?t seçenekleri 1 (Kesinlikle önemli de?il) ile 7 (Kesinlikle önemli) aras?nda de?ilmektedir. Yüksek puanlar ilgili ba?ar? hedefine yüksek düzeyde önem verildi?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Akademik motivasyon, hedefler, ba?ar?, psikometri, spor bilimleri, lisans ö?rencisi, 3x2 model.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: bakboga@yahoo.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

?zinler & Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2014 y?I?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar Bülent A?bu?a ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Telif haklar? ve kullan?m ücretleri hakk?nda spesifik bilgi mevcut de?ildir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

[3-x-2-basari-hedef-modeli-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

A?bu?a, B. (2014). 3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli Ölçe?inin Türk Lisans Ö?rencileri ?çin Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. Spor Bilimleri Dergisi, 25 (3), 109-117.

Makalenin yay?nland??? dergi platformu: [dergipark.ulakbim.gov.tr](#)

3 x 2 Ba?ar? Hedef Modeli Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 6 alt boyut ve 18 maddeden olu?maktadır. Alt boyutlar ve temsili maddeler a?a??dad?:

Görev Yakla??m (3 m): Bu dersin s?navlar?nda ç?kan birçok soruyu do?ru cevaplamak.

Görev Kaç?n?m (3 m): Bu dersin s?navlar?nda yanl?? cevap vermekten kaç?nmak.

Öz-Yakla??m (3 m): Bu dersin s?navlar?nda geçmi?te girmi? oldu?um buna benzer s?navlardan daha iyi bir performans göstermek.

Öz Kaç?n?m (3 m): Bu dersin s?navlar?nda bu çe?it s?navlarda normalde yapt???mdan daha kötü yapmaktan kaç?nmak.

Di?er Yakla??m (3 m): Bu dersin s?navlar?nda di?er ö?rencilerden daha iyi sonuç almak.

Di?er Kaç?n?m (3 m): Bu dersin s?navlar?nda di?er ö?rencilerden daha kötü yapmaktan kaç?nmak.